

บทที่ 5

สรุปและการอภิปรายผล

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2546 เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนในคณะพยาบาลศาสตร์ เปิดรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2546 จำนวนนักศึกษาที่รับแต่ละปีประมาณ 130 คน มีอาจารย์ผู้สอน 64 คน

การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2546 เป็นการประเมินโดยอาศัยกรอบแนวคิดเชิงบูรณาการ เชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และการประเมินแบบมีส่วนร่วม โดยใช้พหุวิธีวิธี มีวัตถุประสงค์เฉพาะ 4 ประการ เพื่อ 1) วิเคราะห์หลักสูตร 2) ประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร 3) ประเมินกระบวนการของหลักสูตร และ 4) ประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตร

ประชากรผู้ให้ข้อมูลสำหรับการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารหลักสูตร กลุ่มอาจารย์ผู้สอน กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันรุ่นปีการศึกษา 2548 และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารหลักสูตร 1 คน กลุ่มอาจารย์ผู้สอน จำนวน 64 คน กลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน ชั้นปีที่ 1-3 รุ่นปีการศึกษา 2548 จำนวน 179 คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถาม และกวีวิเคราะห์เอกสาร เช่น เอกสารหลักสูตร รายงานการประชุม เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเครื่องมือ 3 ชนิด คือ 1) แนวทางการวิเคราะห์หลักสูตรสำหรับผู้เชี่ยวชาญ 2) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตร 3) แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ สำหรับอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาปัจจุบัน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า แบบเลือกตอบ และแบบเติมคำหรือข้อความ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ทั้งการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์ด้วยสถิติวิเคราะห์สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ แล้วนำผลการวิเคราะห์ทั้งสองส่วนบูรณาการเข้าด้วยกันตามประเด็นการประเมินหลักทั้ง 4 ประเด็น การแปลความหมาย กรณีผลการวิเคราะห์จากมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ใช้เกณฑ์ A = มากที่สุด ดีมาก B = มาก ดี C = ปานกลาง D = น้อย พอใช้ และ E = น้อยที่สุด ต้องปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

1. ผลการวิเคราะห์หลักสูตร

โดยภาพรวมผลการวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2546 มีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับดี (B) โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 10 ด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านการประเมินหลักสูตร ด้านการปรับปรุงหลักสูตร และด้านสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ดีมาก (A) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธาน/

วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ด้านความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับวิสัยทัศน์ของคณะ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของประเทศ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา พบว่าอยู่ในระดับมาก (B) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของท้องถิ่นภาคใต้ และด้านความก้าวหน้าทันสมัยของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง (C)

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร

การประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 3 ด้าน ซึ่งผลการประเมินในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี (B) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าผลการประเมินทั้งด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ และด้านปัจจัยเกื้อหนุนการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี (B)

2.1 ด้านนักศึกษา ตัวบ่งชี้ที่มีลำดับชั้นความสำคัญที่อยู่ในระดับดีมาก (A) ได้แก่ จำนวนผู้สมัครต่อจำนวนประกาศรับ และ ค่าเฉลี่ย GPAX ระดับมัธยมปลายของนักศึกษาทั้งรุ่นที่รับเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีลำดับชั้นความสำคัญที่อยู่ในระดับปานกลาง (C) ได้แก่ จำนวนนักศึกษาที่ขึ้นทะเบียนต่อจำนวนประกาศรับ

2.2 ด้านอาจารย์ พบว่าตัวบ่งชี้ที่มีลำดับชั้นความสำคัญที่อยู่ในระดับดีมาก (A) ได้แก่ ค่าเฉลี่ยวุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ จำนวนนักศึกษาต่ออาจารย์ และค่าเฉลี่ยจำนวนผลงานวิชาการต่ออาจารย์ในเวลา 3 ปี และค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของอาจารย์ในหลักสูตรที่ได้รับเชิญไปปฏิบัติงานการเรียนการสอน ร่วมวิจัย เป็นวิทยากร หรือเป็นที่ปรึกษาในสถาบันในและ/หรือต่างประเทศในระยะเวลา 3 ปี ตัวบ่งชี้ที่มีลำดับชั้นความสำคัญที่อยู่ในระดับดี (B) ได้แก่ คุณลักษณะอาจารย์ ตัวบ่งชี้ที่มีลำดับชั้นความสำคัญที่อยู่ในระดับพอใช้ (D) ได้แก่ ค่าเฉลี่ยวุฒิทางวิชาการของอาจารย์ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีลำดับชั้นความสำคัญที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด (E) ได้แก่ ค่าเฉลี่ยหน่วยภาระงานสอนของอาจารย์ต่อปีการศึกษา

2.3 ด้านปัจจัยเกื้อหนุน พบว่าตัวบ่งชี้ที่มีลำดับชั้นความสำคัญที่อยู่ในระดับมาก ดี (B) ได้แก่ ความพึงพอใจในบริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ต่ออาจารย์ และความเหมาะสมของอาคารสถานที่และห้องเรียน ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีลำดับชั้นความสำคัญที่อยู่ในระดับปานกลาง (C) ได้แก่ ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3. ผลการประเมินกระบวนการของหลักสูตร

การประเมินกระบวนการของหลักสูตร พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ด้าน ซึ่งผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (A) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา ด้านการสรรหา ประเมินและพัฒนาอาจารย์ ด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการสอน อยู่ในระดับดีมาก (A)

3.1 ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษาพบว่าระบบการคัดเลือกนักศึกษาอยู่ในระดับดีมาก(A)

3.2 ด้านการสรรหา ประเมินและพัฒนาอาจารย์ พบว่าทั้งระบบการสรรหาอาจารย์ ระบบ

การประเมินอาจารย์ และระบบการพัฒนาอาจารย์ อยู่ในระดับดีมาก (A)

3.3 ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร ประสิทธิภาพการใช้งบประมาณในการบริหารหลักสูตร และมีระบบการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับดีมาก (A) ส่วนคุณภาพการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง (C)

3.4 ด้านการสอน พบว่า คุณภาพการสอน และมาตรฐานการประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับดีมาก (A) ส่วนคุณภาพของการให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษาในทัศนะของนักศึกษา อยู่ในระดับดี (B)

4. ผลการประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตร

ในภาพรวมการประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตร พิจารณาจากตัวบ่งชี้ 2 ด้าน ซึ่งผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง-ดี (C⁺) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านการสร้างสรรค์องค์ความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ อยู่ในระดับดี (B) ส่วนด้านการบริการวิชาการเพื่อการพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง (C)

—

4.1 ด้านการสร้างสรรค์องค์ความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ พบว่า การจัดประชุมวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ รางวัล/เกียรติคุณทางวิชาการที่อาจารย์ได้รับ และรางวัล/เกียรติคุณทางวิชาการที่นักศึกษา/นักศึกษากำได้รับ อยู่ในระดับดีมาก (A) ร้อยละของอาจารย์ในหลักสูตรที่มีผลงานวิชาการตามปรัชญาของคณะฯ และ มูลค่าทุนวิจัยภายในและภายนอกต่ออาจารย์ อยู่ในระดับดี (B) ส่วนอาจารย์ในหลักสูตรมีบทความวิจัยได้รับตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ / นานาชาติ โดยเฉลี่ย 1 ปี อยู่ในระดับพอใช้ (D)

4.2 ด้านการบริการวิชาการเพื่อการพัฒนา พบว่า ร้อยละของอาจารย์ในหลักสูตรที่ให้การฝึกอบรมและบริการวิชาการแก่หน่วยงานภายนอก (1 ปี) อยู่ในระดับปานกลาง (C)

การอภิปรายผลการประเมิน

1. ข้อจำกัดของผลการประเมิน

การวิจัยประเมินหลักสูตรครั้งนี้ เป็นการประเมิน โดยอาศัยกรอบแนวคิดเชิงบูรณาการ เชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีการรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม รวมถึงผู้บริหารหลักสูตร กลุ่มอาจารย์ผู้สอน และกลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน รวมทั้งรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ที่เกี่ยวข้องทุกแหล่ง กระบวนการรวบรวมข้อมูลใช้ทั้งวิธีการเชิงคุณภาพ เช่น การวิเคราะห์หลักสูตร และวิธีการเชิงปริมาณ มีเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลหลากหลาย ข้อมูลที่รวบรวมมาทั้งหมดประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้าด้าน

หลักสูตร นักศึกษา อาจารย์ และปัจจัยเกี่ยวพันการเรียนรู้ 2) กระบวนการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และ 3) การสร้างสรรค์องค์ความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ และการบริการวิชาการเพื่อการพัฒนา ทั้งนี้ในกระบวนการประเมินมีการพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน โดยคณะผู้วิจัยซึ่งมาจากผู้เกี่ยวข้องทั้งงานด้านวิชาการของมหาวิทยาลัยทั้งหมด และตัวบ่งชี้คุณภาพ และเกณฑ์การประเมินผ่านการพิจารณาและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้วยเหตุนี้ทีมงานประเมินจึงคาดหมายว่าผลการประเมินครั้งนี้จะมีความตรงสูง และผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ทั้งหมดที่ได้จะเป็นข้อมูลเสริมฐาน (baseline data) ที่สำคัญ อันจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการขอรับการประเมินภายนอกต่อไป

อย่างไรก็ดี เนื่องจากการดำเนินการวิจัยประเมินหลักสูตรครั้งนี้มีข้อจำกัดในกระบวนการประเมิน และมีผลกระทบต่อผลการประเมินด้วย ทั้งในกรณีที่ผลการประเมินได้ผลว่าอยู่ในระดับมากที่สุดหรือดีมาก และในกรณีที่ผลการประเมินได้ผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด หรือควรปรับปรุง ดังนั้น เพื่อให้เป็นที่เข้าใจตรงกัน จึงต้องทำความเข้าใจเรื่อง ข้อจำกัดในกระบวนการวิจัยครั้งนี้ก่อนดังนี้

1.1 ความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล ในการประเมินครั้งนี้ ข้อมูลจากกลุ่มอาจารย์ผู้สอนค่อนข้างมีข้อจำกัดมากกว่าข้อมูลจากกลุ่มนักศึกษา เนื่องจากอาจารย์ที่สอนในหลักสูตรปริญญาตรีเป็นกลุ่มเดียวกับอาจารย์ที่สอนระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ดังนั้นข้อมูลที่ได้จากเอกสารไม่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นข้อมูลที่มีผลกับหลักสูตรปริญญาตรีเท่านั้น เช่น ค่าเฉลี่ยวุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ จำนวนนักศึกษาต่ออาจารย์ และค่าเฉลี่ยจำนวนผลงานวิชาการต่ออาจารย์ในเวลา 3 ปี และค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของอาจารย์ในหลักสูตรที่ได้รับเชิญไปปฏิบัติงานการเรียนการสอน ร่วมวิจัย เป็นวิทยากร หรือเป็นที่ปรึกษาในสถาบันในและ/หรือต่างประเทศในระยะเวลา 3 ปี และการคำนวณค่าเฉลี่ยหน่วยภาระงานสอนของอาจารย์ต่อปีการศึกษา ซึ่งพบว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดมาก ทั้งนี้การคิดหน่วยภาระงานสอนตามเอกสาร ไม่สามารถจำแนกเฉพาะภาระงานสอนหลักสูตรปริญญาตรีเพียงหลักสูตรเดียว เนื่องจากในปีการศึกษา 2545-2547 คณะพยาบาลศาสตร์ยังไม่ได้กำหนดอาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกแยกจากกันอย่างชัดเจน ดังนั้นอาจารย์ที่สอนในหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอกส่วนใหญ่ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสอนระดับปริญญาตรี ทั้งการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

1.2 ความแตกต่างของระดับความคิดเห็น ในการตอบแบบสอบถาม โดยที่ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้ตอบแต่ละคนอาจมีระดับความคิดเห็นตามการประมาณค่าแตกต่างกันได้ ธรรมชาติของการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามมักได้รับการวิพากษ์ว่า "ดี" ของผู้ตอบคนหนึ่งอาจมีระดับต่างจาก "ดี" ของผู้ตอบคนอื่นๆ (Mehrens & Lehmann, 1984) และอาจทำให้เกิดข้อจำกัดในด้านความตรงของข้อมูลได้ อย่างไรก็ตาม การรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามนี้เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ และมีการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นภาพรวม เช่น การหาค่าเฉลี่ย เพราะช่วยให้

ความคลาดเคลื่อนหรือข้อจำกัดที่เกิดจากระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกันหักกลบลบтонกันได้ ตามหลักการวัดและประเมินผล (Allen and Yen, 1979 ; Keeves, 1988)

1.4 ความสอดคล้องตรงกันระหว่างข้อมูลสารสนเทศหลายแหล่ง ในการประเมิน ครั้งนี้มีการวัดตัวบ่งชี้คุณภาพ โดยใช้ข้อมูลที่มาจกหลายแหล่ง บางตัวบ่งชี้ได้จากเครื่องมือการรวบรวมข้อมูลประเภทเดียวกันจากผู้ให้ข้อมูลหลายกลุ่ม บางตัวบ่งชี้คุณภาพได้จากเครื่องมือการรวบรวมคนละประเภท ในกรณีแรก ผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มอาจให้ข้อมูลแตกต่างกัน ซึ่งทำให้มีข้อจำกัดในการตีความผลการประเมินเพราะอาจบอกไม่ได้ว่าเหตุใดผู้ให้ข้อมูลจึงมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน ส่วนในกรณีหลังไม่มีข้อจำกัดเช่นนี้ เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือรวบรวมคนละชนิดจะเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้ได้หลักฐานชัดเจนและสมบูรณ์

โดยสรุป นอกเหนือจากข้อจำกัดที่สำคัญที่นำเสนอข้างต้นนี้แล้ว การประเมินยังอาจมีข้อจำกัดด้านอื่นๆ อีกภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าว คณะผู้วิจัยได้พิจารณาหลักฐานร่องรอยจากข้อมูลทุกแหล่งที่รวบรวมมาให้ตามตัวบ่งชี้คุณภาพและเกณฑ์การประเมิน แล้วสังเคราะห์ผลการประเมินสรุปเป็นจุดเด่น (strengths) ที่มหาวิทยาลัยควรธำรงรักษา และจุดด้อย (weakness) ที่มหาวิทยาลัยควรแก้ไขปรับปรุงต่อไป

=

2. จุดเด่นของหลักสูตร

- 2.1 เป็นหลักสูตรที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน
- 2.2 มีการพัฒนาและปรับปรุงแผนการศึกษาทุก 2 ปี
- 2.3 อาจารย์มีคุณวุฒิทางการศึกษาสูง และมีคุณลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการเป็นครู
- 2.4 กระบวนการของหลักสูตรทุกด้านทั้งด้านการคัดเลือกนักศึกษา การสรรหา ประเมิน

และพัฒนาอาจารย์ การบริหารหลักสูตร และการสอน อยู่ในระดับดีมาก

3. จุดด้อยของหลักสูตร

- 3.1 หลักสูตรยังต้องปรับปรุงการผสมผสานเนื้อหาหรือองค์ความรู้ภูมิปัญญาตะวันออก ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์ของคณะฯ ในบางรายวิชา โดยเฉพาะรายวิชาปฏิบัติยังไม่ชัดเจน
- 3.2 ปัจจัยเกื้อหนุนการเรียนรู้ยังต้องปรับปรุง โดยเฉพาะด้านคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ห้องสมุดและอาคารสถานที่ สื่อการเรียนการสอน
- 3.3 อาจารย์มีค่าเฉลี่ยคุณวุฒิทางวิชาการ และบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติ และนานาชาติน้อย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาสาระและโครงสร้างของหลักสูตร

- 1.1 ปรับการเขียนวัตถุประสงค์ที่แสดงสมรรถนะของนักศึกษา และเพิ่มเติม วัตถุประสงค์ด้านเจตคติให้มีการจัดการเรียนการสอนสอดแทรกในรายวิชาต่าง ๆ
- 1.2 รายวิชาเลือกเสรีควรเป็นรายวิชาที่ส่งเสริมสมรรถนะตลอดจนโลกทัศน์ด้านอื่นๆ ของนักศึกษา ไม่ควรเป็นวิชาการปฏิบัติการพยาบาล
- 1.3 ระบุเนื้อหาของหลักสูตรที่แสดงถึงการตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นภาคใต้ และเพิ่มการบูรณาการเรื่องความต้องการเฉพาะท้องถิ่นหรือปัญหาของท้องถิ่น
- 1.4 เพิ่มเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับการพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และด้านการจัดการหน่วยบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ
- 1.5 ทบทวนการจัดเนื้อหาในหลักสูตรแบบบูรณาการ เนื้อหาในแต่ละวิชามากเมื่อเทียบกับจำนวนชั่วโมง จึงควรปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นแนวคิดที่สำคัญ เน้นการค้นหาข้อมูล การเรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นกระบวนการคิดของนักศึกษาให้มากขึ้น มีการบูรณาการการนำไปใช้ ใช้สถานการณ์ตัวอย่างในการสอนให้ทันสมัยกับเหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าหลักสูตร

- 2.1 อาจารย์ควรจะมีคุณลักษณะที่ดี มีเจตคติต่อวิชาชีพ มีความเอื้ออาทร มีเมตตา เรียนรู้ และปฏิบัติตามปรัชญาตะวันออก
- 2.2 ส่งเสริมให้มีการเพิ่มคุณวุฒิทางวิชาการของอาจารย์
- 2.3 เพิ่มงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์และบุคลากร และควรสนับสนุนด้านการพัฒนาอาจารย์ได้ไปต่างประเทศมากขึ้น
- 2.4 จัดอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอน และสนับสนุนให้อาจารย์ผลิตสื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น โดยอาจารย์เป็นผู้คิด และมีนักวิชาการช่วยจัดทำ
- 2.5 จัดให้มีที่ปรึกษาภาษาอังกฤษให้นักศึกษาและอาจารย์
- 2.6 ปรับปรุงห้องสมุดในเรื่อง ระยะเวลาการให้บริการ อัตราค่าปรับ ระบบการจัดการที่ทันสมัย มีตำรา หนังสือภาษาไทย งานวิจัยที่ทันสมัยและมีเพียงพอ จัดห้องย่อยสำหรับการทำงานกลุ่มของนักศึกษา มีคอมพิวเตอร์ใช้ในการค้นคว้ามากขึ้น
- 2.7 ปรับปรุงบริการคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์และมีระบบเครือข่ายความเร็วสูงให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาและเปิดบริการทุกวัน ทั้งที่คณะฯ และหอพักนักศึกษา จัดคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพสำหรับอาจารย์ท่านละ 1 เครื่อง เพิ่มเครื่องพิมพ์

แบบเลเซอร์สำหรับอาจารย์และบริการสำหรับนักศึกษาโดยไม่คิดค่าปรับ ปรับปรุงให้มีระบบเครือข่ายแบบไร้สาย (Wireless) สามารถค้นหาข้อมูลได้ทุกที่ในมหาวิทยาลัย

2.8 ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัย จัดให้มีต้นไม้ และสถานที่อ่านหนังสือเพิ่มขึ้น

2.9 พัฒนาอุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีคุณภาพพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา ไว้ในห้องเรียนที่ใช้ประจำ ปรับปรุงเครื่องเสียงและความสว่างของห้องเรียน

2.10 เพิ่มความพร้อมของพาหนะในการฝึกปฏิบัติงานนอกวิทยาเขต

2.11 เพิ่มศักยภาพของฝ่ายสนับสนุนการบริหารงานของหลักสูตร

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน

3.1 เปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้าเรียนพยาบาลแบบไม่เต็มเวลา

3.2 การบริหารหลักสูตร ควรพิจารณาทั้งกระบวนการ ความถูกต้อง ความเหมาะสม รวมทั้งความเป็นไปได้ โดยศึกษารูปแบบจากสถาบันอื่น เพื่อนำมาปรับประยุกต์วิธีให้เหมาะสม เพิ่มแผนการบริหารหลักสูตรเชิงรุก ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

3.3 การวิเคราะห์และการปรับปรุงหลักสูตร ควรทำอย่างรอบคอบ มองรอบด้าน ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง และคำนึงถึงผู้ใช้บริการเป็นหลัก กรทำางานที่เร่งรีบ ขาดความรอบรู้ทำให้แผนการศึกษาต้องเปลี่ยนไปมา คณะฯ ควรให้ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทั้งในและนอกคณะฯ วิเคราะห์หลักสูตรเป็นระยะๆ

3.4 ควรจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์คณะฯ โดยพิจารณาจากความต้องการของตลาดและสังคม และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยคำนึงถึงแก่นที่ควรปลูกฝังแก่นบัณฑิตพยาบาล โดยเฉพาะบทบาทอิสระในการสอน การแนะนำผู้ใช้บริการและเจ้าหน้าที่

3.5 ปรับปรุงวิธีการประเมินหลักสูตรโดยนักศึกษาให้มีคุณภาพ ไม่ทำามากเกินไป และปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์ ให้พร้อมสำหรับการประเมิน

3.6 พิจารณาบทบาทของการจัดการการสอนของทั้งหลักสูตรแต่ละชั้นปี แต่ละภาคการศึกษา เพื่อลดการซ้ำซ้อน และการกระจายของเนื้อหารายวิชาทฤษฎีและปฏิบัติทุกชั้นปี ไม่ควรจัดให้มีการเรียนการสอนในวันเสาร์

3.7 จัดสรรเวลาระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ในการขอคำปรึกษา

3.8 จัดทำคู่มือการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา และปรับปรุงเอกสารประกอบการเรียนการสอน

3.9 จัดให้มีการกระจายภาระงานสอนอย่างเหมาะสมทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยคำนึงถึงคุณภาพบัณฑิตเป็นหลัก มากกว่าภาระงานตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย (TOR) หรือการผ่านเกณฑ์สภาวิชาชีพ

- 3.10 มีนโยบายที่ชัดเจนในการจัดสรรรายวิชากลาง และควรแบ่งสัดส่วนชัดเจน
- 3.11 ปรับปรุงมาตรฐานการออกข้อสอบ และการวิเคราะห์ข้อสอบ
- 3.12 ผู้บริหารหลักสูตรในระดับคณะฯ ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาตะวันออก

ให้มากขึ้น

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิผลของหลักสูตร

ควรให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์องค์ความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการให้มากขึ้น

โดยเฉพาะการมีบทความวิจัยตีพิมพ์ในระดับชาติ/นานาชาติ และการบริการวิชาการเพื่อการพัฒนา

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยประเมินหลักสูตรเพื่อการประกันคุณภาพภายใน

5.1 คณาจารย์และนักศึกษาควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร โดยร่วมกันศึกษาผลการประเมินหลักสูตร การอภิปราย และสรุปลงความเห็นถึงจุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตร จริตตามหลักฐานที่ปรากฏในการประเมินครั้งนี้หรือไม่ และร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน และความต้องการของสังคม

5.2 คณาจารย์ร่วมกันวางแผนและปรับปรุงหลักสูตรตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และจัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตรเพื่อประสิทธิภาพในการประเมิน

5.3 ดำเนินงานตามแผน และประเมิน โดยคณาจารย์และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

5.4 มีการตรวจสอบคุณภาพภายใน การจัดทำรายงานการประเมิน และการใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงคุณภาพต่อไป